

Vision og strategi 2016-25 for Østfyns Museer

Overordnet målsætning

Østfyns Museer arbejder ud fra den overbevisning, at historie og kulturarv skaber værdi for menneske og samfund, fordi:

1) Historien og kulturarven udgør vores fælles forståelsesramme.

Det er i kraft af historien, at vi forstår den udvikling, der har ført os frem til nutidens samfund, og dermed giver historien os muligheden for at perspektivere vores samtid og opstille alternative udviklingsmuligheder.

2) Historien og kulturarven fungerer som identitetsskaber

En fælles forståelse af udviklingen og sporene heraf er en væsentlig identitetsfaktor såvel lokalt, regionalt, nationalt som internationalt.

3) Historien og kulturarven udgør en samfundsmæssig ressource.

En stærkt forankret kulturarvsfortælling giver samfundet stor attraktionsværdi for både fastboende, tilflyttere og turister og bidrager dermed til at skabe borgerstolthed, livskvalitet, erhvervs muligheder og økonomi. Tillige har kulturarvsarbejdet stort potentiale for social integration, også af udsatte samfundsgrupper.

Sammenfattende kan det siges, at en markant kulturarvsposition er forudsætningen for et stærkt og velintegreret samfund med stor sammenhængskraft.

Mission

Opbevaret i arkiver og magasiner eller som tavse monumenter i landskabet er kulturarven kun død kapital. Det er den levende tradition, den stadige iscenesættelse og genfortælling, der holder kulturarven i live. Kulturarven er derfor ikke noget, vi har, men noget vi skaber med udgangspunkt i de materielle levn fra fortiden. Museets vigtigste funktioner er derfor for det første *at bevare* – genstande, informationer, monumenter, og for det andet *at udforske* de relevante samfundsmæssige sammenhænge, som kulturarven indgår i. Endelig for det tredje *at formidle* dette til flest mulige samfundsgrupper. Herved aktiveres den historiske kapital med "autentiske fortællinger" – forstået som formidling, der er knyttet direkte til de materielle levn på en nutidig og relevant måde. Museets mission er at fortolke, iscenesætte og formidle den historiske arv og dermed bidrage til en højere livskvalitet for samfundets medborgere, herunder også at sikre kontinuitet i vore omgivelser og livsrammer ved opretholdelse af de materielle kontinuitetselementer, der forekommer betydningsfulde.

For museet er kulturarvsarbejdets hovedprodukt *den autentiske fortælling*. Den skabes i en dynamisk vekselvirkning mellem forskning og formidling, der gensidigt betinger og berettiger hinanden. Museets virke er således på den ene side forskningstungt med mange publikationer og aktive forskningsnetværk og på den anden side udadventt med en bred vifte af formidlingsaktiviteter. Den digitale formidling gør det muligt at nå ud til en bredere målgruppe. Forudsætningen for *den autentiske fortællings* gennemslagskraft er, at den kan gøres til en fælles fortælling for samfundet, hvad enten på lokalt, regionalt eller nationalt niveau. Museet arbejder derfor med en åben og mangfoldig borgerinddragelse. Mest øjensynligt via den store medlemsskare i museets støtteforeninger og de mange aktive frivillige i de forskellige

museumsafdelinger. De grundlæggende værdier er også engageret fortælleglæde og imødekommenhed overfor publikum. En fortsat medrivende og medinddragende brobygning mellem fortid og nutid, mellem mennesker og samfund. En udforskning og formidling af fortiden, der til stadighed fornyr sit fokus og sine metoder.

Vision for Østfyns Museer 2016-25

- Et endnu mere synligt og dynamisk museumsvesen på Østfyn, som kan profilere områdets historie, kunst, landskab og arkæologi regionalt, nationalt og internationalt.
- At museet skal være den centrale kulturarvsforvalter for hele Østfyn.
- At museets position som et markant museum nationalt og internationalt skal konsolideres og udbygges.

Visionen skal i perioden primært søges realiseret gennem tre hovedfortællinger, *Kongernes Østfyn*, *Det maritime Østfyn* og *Kunst og natur*, som alle har potentiale til at række ud over det lokale og regionale til det nationale og måske internationale niveau. De tre hovedfortællinger foldes ud på museets afdelinger: Nyborg Slot, Vikingemuseet Ladby, Johannes Larsen Museet og Samlinger og Kommunikation.

- *Kongernes Østfyn*: Østfyn har spillet en central rolle i vikingetidens og middelalderens historie på nationalt niveau. De to vigtigste kulturarvsmonumenter, der relaterer sig til denne fortælling, er den unikke vikingeskibskongegrav ved Ladby (nu en del af Vikingemuseet Ladby), og Danehofsloftet Nyborg med den tilhørende residensstad. Temaet understøtter Nyborg Kommunes brand "Nyborg – Danmarks Riges Hjerte". Det er forankret på Nyborg Slot, men inddrager tillige temaer fra Vikingemuseet Ladby (kongegraven) og landskabshistorien (fæstning og garnison, voldsteder og slagmarker) samt Riddertidens Danmark.
- *Det maritime Østfyn*: Omfatter ud over Ladbykibet også Renæssancehavnen i Kerteminde, færgefarten fra Nyborg, fiskeriet fra Kerteminde, de to søkøbstæder og skibsværfterne ved Munkebo; alle kulturarvsmonumenter af meget høj kvalitet. I Kerteminde Kommune anvendes Østfyns Museers kulturarvs-slogan "Haven ved Havet" som logo for turisme og branding. Dette tema er forankret på Vikingemuseet Ladby (vikingeskibet og vikingetidens kystlandskab), men inddrager tillige landskabshistorien og Samlinger & Kommunikation (de to søkøbstæder, fiskeriet, færgefarten, værfterne, fritidshavet) samt Johannes Larsen Museet (maritime motiver, museumsskibets Rylen/De danskes Øer).
- *Kunst og natur*: Kerteminde har huset en af landets mest betydelige kunstnerkolonier, centreret omkring Johannes Larsens autentiske kunstnerhjem på Møllebakken, hvor relationen mellem kunst og natur er det centrale omdrejningspunkt. Endvidere satses der specifikt på at sætte fuglekunsten i internationalt perspektiv. Ud over en række kulturarvsmonumenter er det her også det omgivende kystland med dets motiver, der indgår i fortællingen. I Kerteminde Kommune anvendes Østfyns Museers kulturarvs-slogan "Haven ved Havet" som logo for turisme og branding. Temaet er forankret på Johannes Larsen Museet, men inddrager tillige landskabshistorien og det æstetiske blik på landskabet, ligesom kunsten er en integreret del af både den maritime satsning og historien om kongernes Østfyn.

Det er et særkende for Østfyns Museer, at der arbejdes tværvideenskabeligt med disse temaer, der udforskes og formidles ud fra arkæologiske, historiske, kunsthistoriske og landskabshistoriske perspektiver. For alle temaer gælder, at der samarbejdes i relevante netværk, med andre museer, universiteter og øvrige kulturarvsinstitutioner. Østfyns Museer deltager f.eks. aktivt i Kulturarv Fyn og Arkæologi Sydfoyn, men også i internationale samarbejder som f.eks. EuroArt, der er et samarbejde mellem europæiske kunstnerkolonier. På bevaringsområdet har museet – udover samlingen af museums-genstande – et stærkt fokus på at sikre, udforske og formidle den faste kulturarv i landskabet. Dette sker i et tæt samarbejde med andre kulturarvsinstitutioner og de administrative myndigheder på såvel kommunalt som statsligt niveau. Museet har som grundsætning, at sikringen af den faste kulturarv på den ene side beriger, men også forudsætter en vekselvirkning med levende kulturarv tilvejebragt gennem forskning og formidling.

Generelle målsætninger for Østfyns Museer er følgende:

- Museet skal være den stærkeste aktør i opbygningen af en klar og veldefineret identitet for området. I 2016 har Nyborg Kommune adopteret Østfyns Museers logo og slogan for verdensarvs-satsningen "Danmarks Riges Hjerte". I Kerteminde Kommune anvendes Østfyns Museers kulturarvs-slogan "Haven ved Havet" som logo for turisme og branding.
- Museet skal være borgernes naturlige indgang til information om kulturarven, dvs. både historie, kunst, landskab og arkæologi. Museet arbejder til stadighed med at lette adgangen til sine samlinger, bl.a. gennem digitalisering.
- Museet skal skabe kultur gennem forskning, indsamling, registrering, bevaring og formidling, hvor forskning og formidling tillægges særlig vægt.
- Museet skal udbyde en bred vifte af kulturtilbud af høj kvalitet, herunder udstillinger, events, foredrag, koncerter og forlagsvirksomhed.
- Museet skal markere sig som meget aktiv medspiller i udviklingen af området, herunder også være en aktiv samarbejdspartner i forbindelse med kulturlandskabets forvaltning, og i forbindelse med udnyttelsen af kulturarvens potentiale som driver for vækst og bosætning. Museet har fra 2016 plads i Nyborg Kommunes styregruppe for vækst.
- Museet vil gennem målrettede kampagner og samarbejder medvirke til at udvikle Østfyn som en turistdestination, hvor kulturarven indgår som en kernefortælling og et trækplaster.
- En stor andel af borgerne i området skal have tilknytning til museet, bl.a. gennem medlemskab af museumsforeningerne. Det tilstræbes at medlemstallet i foreningerne øges med 100 – 200 om året (fra de nuværende 3.400 til et niveau af 5.000 i 2025).
- Museet skal fortsat søge at øge samarbejdet med frivillige, og nyudvikle muligheder og visioner for aktiv borgerinddragelse.
- Museet skal aktivt virke for at fungere som en åben og rummelig arbejdsplads for alle og udvikle metoder for at nå bredt ud også til udsatte grupper.
- Museet skal have en aktiv skoletjeneste, som udbyder en bred vifte af tilbud til hele undervisningssektoren. Med Kerteminde og Nyborg Kommune er indgået et aktivt samarbejde om "Mit Østfyn", der sikrer at samtlige skoleklasser i de to kommuner bliver bekendt med områdets særlige kulturarv, herunder også de tre fyrtårne: Johannes Larsen Museet, Nyborg Slot og Vikingemuseet, Ladby.
- Museet skal appellere til både det danske og det internationale publikum.

Samlinger & Kommunikation

Afdelingen for Samlinger & Kommunikation har et særligt ansvar for at sikre, at museet udfylder sin rolle som borgernes naturlige indgang til information om kulturarven i bred forstand, dvs. både historie, kunst, landskab og arkæologi.

Afdelingen skal arbejde målrettet på, at den brede vifte af kulturtilbud, som museet udbyder, skal nå så bred en målgruppe som muligt, hvad enten det gælder udstillinger, events, foredrag, koncerter eller bogudgivelser.

Museet anser publikationer som en vigtig kanal til brugerinformation om museets forskning og øvrige aktiviteter, og afdelingen vil lægge vægt på, at der årligt udgives minimum en halv snes bøger og andre større publikationer.

Afdelingen vil kontinuerligt arbejde på, at information fra museet, uanset hvilken platform det foregår på, får et gedigent og tidssvarende udtryk.

Afdelingen vil forestå en indsamling af dels genstande og dels informationer, idet museet anser indsamling af viden som ligeværdig med indsamling af materielle genstande. Begge former for indsamling skal understøtte museets forskning og formidling, og indsamlingen vil være baseret på en aktiv, men samtidig restriktiv praksis.

På registreringsområdet vil afdelingen arbejde for at sikre, at alt indkommende materiale registreres løbende, og at der til stadighed arbejdes på at foretage uddybende registrering af de eksisterende samlinger. De to separate kulturhistoriske samlinger sammenlægges til én enhed, og forenes med museets øvrige samlinger under et fælles registreringssystem (SARA).

Museet arbejder til stadighed med at lette adgangen til sine samlinger, bl.a. gennem digitalisering og gennem adgang til samlingerne på hjemmesiden og diverse portaler.

På bevaringsområdet har museet et stærkt fokus på at sikre både samlingen af museumsgenstande og mængden af indsamlet information.

Det er museets mål at nyopføre et magasin med tilhørende værkstedsfaciliteter, projekteret til maksimal bevaringskvalitet og billigst mulig drift. Det nye magasin bør placeres tæt ved motorvejen, og med en kapacitet der afpasses i forhold til andre parthavere fra eksempelvis Faaborg-Midtfyn og Odense Kommuner.

Som dækkende kulturhistorien i den nordlige del af museets ansvarsområde tager afdelingen primært del i den af museets hovedfortællinger, der drejer sig om *Det maritime Østfyn*. Temaet beskæftiger sig med så at sige alle epoker i historisk tid, idet det omfatter søkøbstadens anlæggelse og hele historie, fiskeriets udvikling, den rekreative udnyttelse af havet og i nyeste tid industrialderens værfter.

Byhistorisk Arkiv i Kerteminde hører direkte under museet, og gennem Arkivsamvirket i Kerteminde Kommune er der et tæt samarbejde med kommunens lokalhistoriske arkiver, medens de lokalhistoriske arkiver i Nyborg Kommune hører under biblioteket. Det er museets målsætning, at der etableres et samlet stadsarkiv for de to kommuner, hvor de aktive kommunale arkiver indgår i sammenhæng med den historiske del.

Vikingsmuseum Ladby/Landskab & Arkæologi

Visionsplanerne for Vikingsmuseum Ladby er mange og inkluderer ikke mindst en stor udvidelse af museet, hvad angår både arealer og bygningsmasse, som er beskrevet i den vedtagne lokalplan 256. Realiseringen af planen forudsætter køb af fem hektar jord ved museet. Fortællingerne tager især udgangspunkt i det maritime hovedspor samt Kongernes Østfyn.

Den nuværende museumsbygning udvides med en ny fløj, der giver plads til nye permanente udstillinger, særudstillinger, cafe samt lokaler og værksteder til museets mange frivillige.

Samarbejdet med Nationalmuseet (ejer af skibsaftrykket) udbygges både forsknings- og formidlingsmæssigt, og som en vigtig del af fremtidens "Vikingsmuseum Ladby" bringes de resterende genstande fra skibsgraven og gravene heromkring fra Nationalmuseets magasiner og "hjem" til Ladby. Genstandene vil indgå centralt i det nye formidlingsprojekt. Med alle genstandene fra gravfundet samlet opstår muligheden for at præsentere nye vinkler og nuancere fortællingen om Ladbykongen, vikingetidens magtstrukturer og tro. Samtidig fokuseres på fortællingen om "Kongernes Østfyn", hvor der trækkes en rød tråd fra Ladbykongen til middelalderens konger i Nyborg.

Ud over fortsat at formidle fortidsmindet "Skibsgraven ved Ladby", udvides fortællingen til bredt at formidle vikingetidskultur på Østfyn og det rige vikingetidslandskab, som findes her. Allerede nu har detektorarkæologien og landarkæologien bidraget med talrige pragtgenstande af national og international klasse, der virkelig sætter Østfyn på landkortet.

Med færdiggørelsen af det nye Ladbyskib skabes grobund for nye formidlingstiltag af marin karakter. Skibet skal formidles i sit rette element – vandet – hvor både museumsformidlere og frivillige vil bringe skibet og dets fortællinger til live for museets publikum. Skibets besætning vil træne på Kertinge Nor.

Museet ønsker samtidig at etablere et permanent havneanlæg (i stedet for den midlertidige skibsbro), der indrettes både til skibets behov (pleje og reparationer), men som også omfatter levende formidling på stedet. Her tænkes bl.a. på små værksteder i havneanlægget, der egner sig både til den almene besøgende og skoleklasser.

Et af Vikingsmuseum Ladbys særlige kendetegn er de naturskønne omgivelser, der i den grad inspirerer til udendørsaktiviteter, formidling i landskabet men samtidig med mulighed for ro og fordybelse. Området omkring skibsgraven tænkes således stadig som en rolig oase i landskabet. På de omkringliggende landbrugsarealer og i behørig afstand til graven (gravpladsen) etableres følgende læringsmiljøer:

- En historisk inspireret legeplads med tilhørende "madpakkehus" overdækket vikingetidslignende konstruktion evt. med inspiration fra vikingegården på Munkebo Bakke. I processen indgår både ansat personale og frivillige "husbyggere", som det også var tilfældet ved det nye Ladbyskib. Ud over at give helt nye muligheder for levende og nærværende formidling, er målet at fastholde de mange frivillige kræfter, der entusiastisk har arbejdet med byggeriet af det nye Ladbyskib.

Vikingsmuseum Ladby har de sidste år oplevet en meget betydelig fremgang i besøgstallet på flere hundrede procent. Her er det i den grad blevet tydeligt, at parkeringsforholdene ved museet er langt fra

tilstrækkelige. En del af den omkringliggende landbrugsjord inddrages derfor til parkering, som imødekommer både antallet af privatbiler, men også turistbusser og handikappladser.

I et samarbejde med Nationalmuseets øvrige Vikingetidsmonumenter under samlebetegnelsen "Vikingebuen" arbejdes med en lang række fællessatsninger på vikingområdet. Endvidere forberedes en ansøgning om verdensarvsstatus (serienominering).

I afdelingen for Landskab & Arkæologi arbejdes der fortsat aktivt med hele kapitel 8-området, dvs. byggesager, lokalplaner, kommuneplaner mv. i tæt samarbejde med Kerteminde og Nyborg Kommuner. I Nyborg arbejdes der med en såkaldt Kulturarvsmasterplan – et strategisk plandokument, som skal synliggøre kulturarven i Nyborg i et 50-årsperspektiv. Kulturarvsmasterplanen udarbejdes af Østfyns Museer og Nyborg Kommune i samarbejde med Slots- og Kulturstyrelsen.

Forskningsprojekterne er:

- Udgravningerne på Nyborg Slot. Udgravningerne går nu ind i deres sidste fase. Der er tale om udgravninger umiddelbart inden områderne frigives til nybyggeriet/projekt Kongen kommer. Udgravningerne tænkes udført fra august 2016 til slut 2017. Resultaterne bearbejdes de følgende år med tilhørende publiceringer af materialet.
- Udgravningerne på Munkebo Bakke. Tidligere udgravninger har vist en 900-1000-tals bebyggelse på bakken. Lokationen har et stort forsknings- og formidlingspotentiale.
- Detektorarkæologien. Tilgangen af detektorfund øges betydeligt for hvert år. I 2011 modtog museet 360 genstande i 2015 hele 1700 genstande. Det er en udfordring at dække registreringsbehovet men materialet er samtidig stort, varieret og veldokumenteret og dermed et vigtigt forskningsmateriale. Der arbejdes med at analysere og inddrage detektorpladserne i forståelsen af udviklingen på Østfyn fra Ladbykongen til kongemagten i Nyborg. Det sker i et tæt samarbejde med Arkæologi Sydlyn. I samarbejde med Odense Bys Museer og Ålborg Historiske Museum planlægger ØFM forskningsprojektet "From Central Space to Urban Place, der sætter fokus på detektorpladsernes funktion, struktur, og potentiale i forhold til beskrivelse af samfundsudviklingen i to udvalgte områder.
- Slagsmarken 1659 ved Nyborg. Arbejdet med kortlægning af detektorfund fortsættes. Materialet analyseres og bearbejdes. Materialet med dets konklusioner og erfaringer publiceres.
- Slagsmarken 1365 ved Urup. Den store erfaring med slagmarksarkæologien ved Nyborg bringes videre til et nyt indsatsområde, Slagsmarken ved Urup.

Nyborg Slot

Planerne er store for både Nyborg Slot og by de kommende år – og det samme er visionerne, der tager udgangspunkt i hovedfortællingen om Kongernes Østfyn, men som også har et maritimt spor med fokus på Nyborg som Rigets centrale knudepunkt, der i 800 år har bundet landet sammen på tværs af Storebælt, og det store bælt, der samtidig har fungeret som porten til og fra Østersøen.

De primære satsningsområder for Nyborg Slot vil i de kommende år være:

- 1) Bygge og restaureringsprojekt: Nyborg Slot og Torvet skal fornys gennem et stort bygge- og restaureringsprojekt, er skal genskabe monumentets værdighed og sammenhængen mellem slot og by, og skabe rammerne for nye udstillinger og formidlingsplatforme, hvor historien skal fortælles.
  - Byggeprojekt: Arkitektkonkurrencen er netop afsluttet og vinderprojektet skal i de kommende år bearbejdes og gennemføres. Tidsplan 2016-19.
  - Formidlingsplaner: Udstillinger og andre formidlingstiltag skal beskrives, udvikles og implementeres i byggeprojektet. Tidsplan 2016-19.
- 2) Danmarks Riges Hjerter – Nyborg som verdensarv. På baggrund af arbejdet med Kulturarven skal Nyborg Slot inden for de kommende år blive en værdig kandidat til at blive optaget på UNESCOs liste over verdens uomstøttelige kulturarv.
  - Events. En række events er allerede blevet udviklet som har til formål at levendegøre og synliggøre historien og kulturarven og ikke mindst at forankre historien lokalt: Danehof, Nyborg Kampdage og Jul i den Gamle Kongeby. De skal konstant videreudvikles så de bidrager til at forankre historien lokalt, gøre den levende, tiltrækker gæster og turister og brander byen i henhold til den voerordnede vision. Særligt skal Nyborg Kampdage udvikles til Nordiske Kampdage med tilhørende Nyborg Borglege, der er et tiltag, der skal få foreninger, skoler og institutioner til at tage ejerskab på historien, fortællingen og monumentet (voldanlægget og slottet) samt fungere som en platform for fødevarer-netværket Kongens Fadebur. Tidsplan for udvikling 2016-17.
  - Inddragelse af frivillige. Langt flere frivillige skal inddrages i arbejdet med at formidle kulturarven. Sammen med Nyborg Kommune, DGI og de lokale foreninger udvikles tiltag om oplevelsesløb (gå, løbe, cykle) i forbindelse med de nye Kløverstier. Tidsplan 2016-17.
  - Erhvervsliv. Erhvervslivet skal inddrages mere aktivt i UNESCO-satsningen. Tiltag om samarbejde med hoteller og større virksomheder lokalt iværksættes. Tidsplan 2016-17.
  - Danmarks Riges Hjerter-logo og -slogan skal implementeres som Nyborg Kommunes slogan. Herunder udvikles eksisterende hjemmeside og markedsføringsmateriale.
- 3) Kulturarvsmasterplan. Der udarbejdes i samråd med Slots- og Kulturstyrelsen samt Nyborg Kommune en Kulturarvsmasterplan med henblik på at sikre og tydeliggøre den unikke kulturarv i et 50-års perspektiv.

- 4) Borgmestergården. Borgmestergården er en noget overset kulturhistorisk perle beliggende med facade mod det unikke kulturarvmiljø omkring Nyborg Slot. Bygningens historie går helt tilbage til 1570erne, men stammer i sin nuværende skikkelse fra den gård, som borgmester og storkøbmand Mads Lerche lod opføre på stedet i 1601. I de kommende år gennemføres en restaurering og istandsættelse af Borgmestergården, hvilket indbefatter en restaurering både udvendigt og indvendigt, forberedelse af indretning af café og gårdrum, opbygning af nye udstillinger og levende værksteder samt etablering af toiletfaciliteter og moderne og tidssvarende elinstallationer og brandalarmeringsanlæg. Den nye Borgmestergård er et godt supplement til fortællingen og oplevelsen i det nye Nyborg Slot. Borgmestergården vil også spille en stor rolle i formidlingen af historien her og nu, mens byggeriet på slottet står på, og det ikke er tilgængeligt for gæster. Tidsplan 2016-19.
  - Historien gøres levende: Hvor slottet og udstillingerne i de nye bygninger og restaurerede historiske sale lægger vægt på det majestætiske og ophøjede i magtens iscenesættelse gennem moderne digitale muligheder, så vil Borgmestergården byde på en invitation til fordybelse i historien gennem leg og inddragende oplevelser i en form for historisk eksperimentarium.
- 5) Reformationshovedstaden. I 2017 markeres Reformationsjubilæet som en kirkelig markering af 500 året for Martin Luthers ophængning af sine berømte teser på kirkedøren i Wittenberg. Nyborg Slot vil i et samarbejde med andre museer deltage i markeringen med fokus på historien om Nyborg som stedet, hvor kongemagten skulle iscenesættes i årene efter Reformations indførelse med anlæggelsen af Christian 3. residensby. Tidsplan 2016-17.
- 6) Nyborgs 500 års jubilæum for udpegelsen som rigets hovedstad i 2025 markeres med et jubelår.

Johannes Larsen Museet – for kunst og natur

Johannes Larsen Museet er et kunstnerhjem beliggende på det autentiske sted, hvor kunstnerparret Alhed og Johannes Larsen opbyggede deres fælles hovedværk: Hjemmet omgivet af den nærmest paradisiske have – et lille mikrokosmos eller om man vil: "Haven ved Havet". Med forfatteren og huslæreren Otto Gelsteds ord, så var hjemmet et enestående fristed for skønhed og kultur, men det er også i dag et unikt "opladningssted". Ifølge Kulturstyrelsens undersøgelse i 2013 blev museet udpeget som det museum i Danmark, hvor man lader bedst op. Museet og især Kaffehuset er også essensen af "det gode liv" – som også i Johannes Larsens fortolkning er et sundt liv med balance i tilværelsen, og hvor samklangen mellem kunsten og naturen er i højsædet.

Johannes Larsens projekt gik ud på, at han ønskede at videreformidle sine naturoplevelser til andre. Den arv arbejder vi også videre med i dag med det, vi kalder det æstetiske blik på naturen. Men museet er også et moderne kunstmuseum, som hele tiden tager skiftende temaer op – i respekt for stedets særlige ånd.

Den nye visionsplan, som skal sikre museets videreudvikling, har tre spor, der alle knytter an til at åbne museet op for nye målgrupper – sideløbende med at det eksisterende publikum søges fastholdt:

- 1) At åbne museet op: Udvidelse af Kaffehuset og inddragelse af frivillige.
- 2) Ny udstillingsbygning: Værkstedet for kunst og natur.
- 3) Nyt formidlingstiltag: Fuglekunsthøjtid med fokus fuglekunst i nordisk og internationalt perspektiv med tilknyttede natur-, kunst- og kulturaktiviteter.

1-3 er alle en integreret del af museets overordnede satsningsområde "Kunst og natur".

Ad 1) At åbne museet op

Udvidelse af Kaffehuset:

- Kaffehuset er en meget vigtig del af helhedsoplevelsen, men der mangler plads til gæster, ligesom køkkenfaciliteterne skal udvides. Derfor ønsker museet at udbygge det nuværende Kaffehus med en pavillon, en terrasse med udsigt ud over bugten og det store bælt – ja, til naturen derude – og større køkkenfaciliteter.
- Et delmål med Kaffehus-projektet er også at åbne museet op, så det er mere synligt fra vejen, dvs. med adgang til Kaffehuset fra Hindsholmvej via Kildeanlægget. Mulighed for at få kilden på Kildebjerget, som Møllebakken tidligere blev kaldt, til at springe igen (det livgivende vand). Muligt for gæster at besøge Kaffehuset uden samtidig at aflægge besøg på museet, dvs. at Kaffehuset skal være tilgængeligt for alle.
- Tidsplan: 2016-17.

At igangsætte initiativer, der involverer og aktiverer lokalsamfundet – herunder specifikt frivillige:

- At etablere Johannes Larsens køkkenhave, der både skal være en aktivitet i sig selv og skabe liv i området omkring Svanemøllen, og som bl.a. skal levere friske råvarer til Kaffehuset ("fra jord til bord").
- At vedligeholde den smukke og fredede Svanemøllen, få møllen i drift igen og give området omkring den et generelt løft.

- At etablere et vært- og værtindekorps, der skal tage imod gæsterne i villaen for derved at skabe mere liv i det gamle kunstnerhjem – og præventivt passe endnu bedre på museets hovedgenstand.
- Tidsplan: 2016 og frem.

Ad 2) Ny udstillingsbygning: Værkstedet for kunst og natur

Ny udstillingsbygning med arbejdstitlen: Værkstedet for kunst og natur, som placeres i havens bagerste del. Bygningen tegnes af arkitekt Poul Ingemann.

Formål: I en tid, hvor vores omverden og naturen opleves igennem en iPad- eller tabletskærm, skal det forsøges – vha. kunsten – at åbne museumsgæsterne og især børns øjne op for naturen igen - og omvendt. Den nye bygning skal fungere som en port mellem naturen og kunsten og skal motivere til ture ud i naturen.

Metode: At sanse omverdenen, det er især børn faktisk i udgangspunktet rigtig gode til. Hvordan kan den evne stimuleres af kunsten i et kæmpestort sanselaboratorium skabt af kunstneren John Olsen, der i den grad har taget arven fra Larsen op?

Samtidig skal bygningen fungere som et observatorium med kig ud over bugten/Storebælt. Endvidere skal der være skolestue/laboratorium og en biograf med mulighed for visuelt og i stor skala at få øjnene op for naturens forunderlige verden.

Allerede i gang: Eksperimenterende pilotprojekter, som skal prøve forskellige koncepter af.

Sommerudstillingen FUGL 2016: Et forsøg på at prøve temaet natur-kunst af i stor skala i Larsens dyrehave/-reservat. Ekspeditionstelt i haven og et fugletårn, hvor den nye bygning skal placeres, land art i haven.

Inspiration og potentielle samarbejdspartnere:

- Fjord & Bælt/Naturama
- Statens Naturhistoriske Museum, som har et nyt stort museumsprojekt på vej

Forskningsprojekt: Forskningsprojekt om synet på naturen igennem 100 år – med særligt fokus på perioden 1900-60, hvor kunsten havde en dagsordensættende funktion.

Tidsplan: Skitseprojekt 2017, prospekt og fundraising 2017-18, projektering 2018-19 og byggeri 2019-20

Ad 3) Nyt formidlingstiltag: Fuglekunsthøjsfest

Formål: At leve op til den forpligtelse det er at være et museum for Danmarks bedste fuglemaler.

Formålet er både at vise aktuel fuglekunst og sætte fuglekunsten i et nationalt, nordisk og internationalt perspektiv. Fuglekunst appellerer ofte til et ret snævert publikum. Ved også at lave en "festival", hvor udstillingen sættes i perspektiv af aktiviteter og events er det målet også at nå ud til et bredere publikum. Også i forhold til det internationale publikum er fuglekunsten det oplagte satsningsområde. Festivalen planlægges gentaget hvert andet (evt. hvert tredje) år – første gang i sommeren 2016 og fremover, dvs. fra 2018 i trækfuglesæsonen om efteråret.

Inspiration: Studietur oktober 2015 til Leigh Yawkey Woodson Art Museum, Wisconsin